

ρος.—Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς [Βιβλ. Β'.] λέγει ὅτι κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Ῥωμίλου, καθὼς ἀκόμη καὶ εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ συνέβησαν ὀλικαὶ τοῦ Ἡλίου ἐκλείψεις καθ' ἃς ἐσκοτίσθη ἡ γῆ τοσοῦτον, ὡς νὰ ἦτο μεσονύκτιον. Ὁ Ἡρόδοτος λέγει ὅτι κατὰ τὸ ἕκτον ἔτος τοῦ μεταξὺ Λυδῶν καὶ Μήδων πολέμου, ἡ ἡμέρα μετεβλήθη εἰς παντελῆ νύκτα ἐν τῇ μάχῃ. Ταύτην δὲ τὴν ἐκλείψιν εἶχε προειπεῖν καὶ ὁ Θαλῆς, ὡς ἀναφέρει καὶ ὁ Πλίνιος (Β-2). Περὶ πολλῶν δ' ἄλλων ἡλιακῶν ἐκλείψεων δύναται τις ν' ἀναγνώσῃ ἐκτεταμένως Ἀστρονομικᾶς θεωρίας, ὡς τὸν Κοστάρδιον, τὸν Κεπλέρον, τὸν Πιγκρέον καὶ ἄλλους πολλούς.

ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ Ἀρθρ. στ'.

Οἰκοί. Προηγήθημεν (σελ. 108) ὅτι οἱ Ἕλληνες διὰ τοὺς ἰδιαιτέρους οἴκους δὲν κατέβαλον οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν, ἀλλ' ὅτι ὅλη ἡ φροντίς αὐτῶν ἐθίδετο εἰς τὰ δημόσια κτίρια. Ὅθεν καὶ ὀλίγα τινὰ ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν περὶ αὐτῶν.

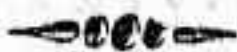
Περὶ τῶν οἴκων τῶν Αἰγυπτίων, τῶν Ἑτρουρίων καὶ τῶν Γαλατῶν δὲν γνωρίζομεν σχεδὸν τίποτε. Οὔτε περὶ τῶν οἴκων δὲ τῶν πρώτων Ἑλλήνων ὁ Ὅμηρος μᾶς ἔδοσεν ἀκριβῆ περιγραφὴν, καὶ ἄλλο δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξάξωμεν ἐκ τούτου, εἰμὴ ὅτι οἱ οἴκοι συνήθως εἶχον μικρὰ τείχη, μετὰ τὰ ὁποῖα ἀμέσως ἦτον ἡ αὐλή, καὶ ἀκολούθως τὸ κτίριον. Ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων δὲ χρόνων τῆς Ἑλλάδος φαίνεται ὅτι διήρουν οἱ Ἕλληνες εἰς δύο μέρη τοὺς οἴκους των, καὶ τὸ ὁποῖον μὲν ἦτο προσδιωρισμένον διὰ τοὺς ἀνδρας ἐκαλεῖτο Ἀνδρῶν ἢ Ἀνδρῶν ἰτίς, τὸ δὲ διὰ τὰς γυναῖκας, Γυναικῶν ἢ Γυναικῶν ἰτίς, διότι οἱ Ἕλληνες, θεωροῦντες μ' ὄμμα ζηλοτυπίας, ὡς οἱ σημερινοὶ Ἀσιανοὶ, τὰς γυναῖκας των, εἶχον ἰδιαίτερα χωρίσματα δι' αὐτὰς εἰς τοὺς οἴκους των, ἐνθα δὲν ἐτόλμα νὰ εἰσέλθῃ αὐτόκλητος ὁ ξένος. Τὰ δωμάτια τῶν γυναικῶν ἐκαλοῦντο

τέγροι θάλαμοι, διότι ἔκειντο εἰς τὰ ὑψηλότεραμέ-
ρη. (τὰ ὦια καὶ ὑπερῶα λεγόμενα). Ἡ Πηνελόπη, ἀ-
ναφέρει ὁ Ὅμηρος ὅτι κατέκει εἰς τοιοῦτον μέρος, ἐνθα
ἀνέβαινον διὰ τινος κλίμακος. (*) Ἀκολούθως
δὲ ὁ γυναικωνῆτις φαίνεται ὅτι ἦτον
πλησίον τοῦ ἀνδρῶνος (εἰς τοὺς ἔχοντας ἐν πάτωμα
οἴκους) ἐνδότερον μέρος. Μεγάλη τις αἴθουσα ἦτο προσ-
διωρισμένη διὰ νὰ συνεργάζωνται αἱ οἰκοδόσποιναί
μὲ τὰς θρασυπαινίδας των· ἔπειτα δὲ ἦτον ὁ θάλαμος
ἢ ὁ κοιτῶν, ὅπου ἐκοιμῶντο, καὶ πρὸ τῆς διὰ τὴν
ἐργασίαν αἰθούσης ὁ ἀντιθάλαμος ἐνθα ἐγίνον-
το αἱ ἐπισκέψεις· μετὰ ταῦτα δ' ἦτο τὸ ἐστιατήριον
ἢ τρικλίνιον (ἐνθα ἔτρωγον) καὶ ἄλλα δωμάτια.
Ὁ ἀνδρωνῆτις συνέκειτο ἐκ διαφόρων θαλάμων, τῶν
μὲν προσδιωρισμένων διὰ τὸ συμπόσιον, τὴν μουσικὴν
καὶ τὰ τοιαῦτα, τῶν δὲ διὰ τὴν βιβλιοθήκην. Ἦτο δὲ καὶ
αἴθουσα εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, χρησιμεύουσα διὰ τὸν οἴκι-
ακὸν περίπατον καὶ τὴν συναναστροφὴν. Εἰς τὴν αὐ-
λὴν ἦτον ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ ἢ τοῦ Λοξίου Ἀπόλ-
λωνος, κάποτε δὲ καὶ εἷς βωμὸς αὐτοῦ. Μικρὰ δὲ τινα
δωμάτια διακεχωρισμένα ἦσαν προσδιωρισμένα διὰ
τοὺς ξένους, τοὺς ὁποίους οἱ Ἕλληνες συνήθως ἐδέχον-
το μὲ θρησκευτικὸν σέβας. Ἦσαν δὲ οἱ οἴκοι σκεπα-
σμένοι μὲ δώματα, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὴν σή-
μερον. Ἡ δὲ θύρα των ἦνοιγε διὰ μοχλοῦ τινός,
καὶ αἱ ἀρχαιότεραι κλεῖδες ὡς περιγράφονται παρὰ
τοῦ Ὀμήρου ἦσαν ἀπλῶς μοχλοὶ, καὶ ἐκινουῦντο
διὰ τινος ἱμάντος δεδεμένου εἰς αὐτάς. Κατὰ τοὺς
μεταγενεστέρους χρόνους αἱ κλεῖδες ὁμοίαζαν τὰς ἐν
χρήσει τὴν σήμερον. Ἀλλ' ἡ συνήθεια τοῦ να ἀνοί-
γῃσι τὰς θύρας ἔξωθεν καὶ εἰς τὴν ὁδὸν εἶναι πολλὰ
παράδοξος· διότι ἦσαν ἠναγκασμένοι ὅτε ἤθελον νὰ

[*] Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο [Ὀδυσ Α'. 330].
Ἡ κλίμαξ ἐλέγετο ἀκόμη καὶ ἀναβαθμὸς, ἀναβαθμῖς, ἀναβα-
θρα καὶ ἀνάβαθρον.

ἐξέλθωσι, νὰ κάμνωσι κρότον τινὰ εἰς τὴν θύραν, εἰδοποιούντες τοὺς διαβάτας ν' ἀπομακρυνθῶσι — Μ' ὅλον ὅτι δὲ οἱ ἰδιαίτεροι οἴκοι ἦσαν πολλὰ ἀπλοῖ, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Δημοσθένους ἦσαν πολλοὶ οἴκοι λαμπρότατοι. Οἱ τῆς Σπάρτης ἦσαν στερεότεροι τῶν οἴκων τῶν Ἀθηνῶν.

Οἱ οἴκοι τῶν Ῥωμαίων ἦσαν ἀπλούστατοι, ἀλλὰ μετὰ τὴν λαφυραγώγησιν τῆς Ῥώμης ὑπὸ τῶν Γαλατῶν, ἔγιναν μεγαλοπρεπέστεροι, καὶ μετὰ τὸν δεῦτερον ἐμφύλιον πόλεμον μάλιστα, καθ' ὅσον ἡ πολυτέλεια ηὔξανεν εἰς τὴν πόλιν, οἱ οἴκοι ἔγιναν λαμπρότεροι καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν.— Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ῥωμαῖοι ἔζων κοινῶς μετὰ τῶν γυναικῶν, ἔπεται ὅτι κατεσκεύαζον καὶ τοὺς οἴκους των διαφόρως τῶν Ἑλλήνων.— Μετὰ τὴν θύραν εἴητο τὸ λεγόμενον *atrium* εἶδος στοᾶς κατεσκευασμένον εἰς ἐπίμηκες τετράγωνον, κατὰ τὰς ἀναλογίας τῶν διαφόρων τάξεων, καὶ μᾶλλον ἢ ἥττον κεκοσμημένον κατὰ τὴν κατάστασιν τοῦ ἰδιοκτήτου. Ἐν τῷ μέσῳ ἦτο τὸ λεγόμενον *tablinum* Πέριξ δὲ τῆς αὐλῆς ἦτο στοᾶ τις ὅπου εὕρισκοντο τὰ ἐστιατήρια, οἱ θάλαμοι διὰ τὴν ἐπίσκεψιν, ἡ βιβλιοθήκη, ἡ πινακοθήκη, καὶ τὰ λουτρά. Εἶχον δὲ οἱ Ῥωμαῖοι διάφορα πατώματα εἰς τοὺς οἴκους των συνήθως, καὶ τοὺς κατεσκεύαζον πολλὰ ὑψηλοῦς, τὸ ὅποιον ὁ Αὐγουστος ἐμπόδισε, περιορίσας τὸ ὕψος αὐτῶν εἰς 70 πόδας, ὁ δὲ Ἰραϊανὸς εἰς 60. Εἰς τοὺς οἴκους τῆς ἐξοχῆς μάλιστα μετεχειρίσθησαν ἀπεριόριστον πολυτέλειαν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΑΡΑΒΙΚΟΝ ΕΘΙΜΟΝ.

Εἰς τὰς πρὸς ἀλλήλας ἐριδας καὶ φιλονεικίας των αἰ νεάνιδες τῶν Ἀράβων τοσοῦτον ἐξάπτονται, ὥστε πολλάκις ἔρχονται εἰς χεῖρας, καὶ λιθοβολοῦνται μετὰ σο-